

گفت‌وگو با یک روان‌شناس اجتماعی درباره ریشه‌های روانی خرید افراطی و پدیده‌ای به نام «اعتیاد به خرید»

ویتترین‌هایی برای زخم‌های نادیدنی

کند، اما هدف اصلی او از این رفتار، دستیابی به احساس آرامش و تسلط موقت بر اضطراب باشد.

■ در آن گزارش، یکی از روایتگران اشاره کرد به دلیل محرومیت‌های مالی در گذشته، اکنون بخش زیادی از درآمد خود را صرف خرید می‌کند. به نظر شما احساس محرومیت در گذشته چه نقشی در خرید افراطی دارد؟

از منظر روان‌شناسی، زمانی که فرد چیزی را می‌خواهد اما توانایی تهیه آن را ندارد، ممکن است با احساس محرومیت، ناگامی، اضطراب و ناراحتی روانی مواجه شود. این وضعیت در صورت تداوم می‌تواند بر سلامت روان فرد تأثیر بگذارد و حتی زمینه‌ساز بروز نشانه‌های افسردگی شود. در چنین شرایطی، وقتی فرد پس از مدتی به قدرت خرید و توانایی مالی دست پیدا می‌کند، ممکن است تلاش کند محرومیت‌های گذشته خود را از طریق خرید کردن جبران کند. این رفتار نیز متناسب با وضعیت اقتصادی افراد متفاوت است؛ به‌طوری‌که ممکن است فردی با یک میلیون تومان و فرد دیگری با ۱۰۰ میلیارد تومان به دنبال جبران احساس محرومیت گذشته خود باشد. در برخی موارد، این رفتار در مراحل اولیه‌دستیابی به توان مالی، به‌شکل افراطی بروز پیدا می‌کند. به این معنا که فرد به محض اینکه احساس می‌کند قدرت خرید دارد، تلاش می‌کند خواسته‌ها و نیازهایی که در گذشته امکان تأمین آن‌ها را نداشته، برآورده کند. از این منظر، یکی از تفاوت‌های احتمالی میان افرادی که از گذشته برخوردار بوده‌اند و کسانی که به‌تازگی از شرایط مالی نامناسب به ثروت رسیده‌اند، می‌تواند در الگوی مصرف آن‌ها باشد.

■ شبکه‌های اجتماعی و نمایش سبک زندگی افراد چه نقشی در افزایش خرید افراطی دارند؟

رسانه‌ها تا حد زیادی در خدمت نظام سرمایه‌داری قرار دارند؛ چراکه اساس نظام سرمایه‌داری بر افزایش مصرف و در نتیجه کسب سود بیشتر برای صاحبان سرمایه و ثروت استوار است. به همین دلیل، رسانه‌ها در بسیاری از موارد به‌جای آنکه به نیازسنجی واقعی افراد بپردازند، به سمت نیازسازی حرکت می‌کنند. به این معنا که از طریق تبلیغات و ارائه الگوهای خاصی

با نگرانی‌هایی مانند احتمال وقوع جنگ و ناآرامی‌های خیابانی مواجه هستند و از سوی دیگر، مشکلات اقتصادی، افزایش تورم و نااطمینانی نسبت به آینده، فشارهای روانی متعددی را به آن‌ها تحمیل می‌کند. در کنار این مسائل، احساس ناامنی شغلی نیز یکی دیگر از منابع مهم اضطراب است. فردی که در یک شرکت یا مؤسسه مشغول به کار است، ممکن است همواره نگران از دست دادن شغل خود باشد.

صاحبان کسب‌وکار و مغازه‌داران نیز به دلیل کاهش قدرت خرید مردم و رکود اقتصادی، ممکن است با نگرانی از تعطیلی کسب‌وکار خود مواجه شوند. مجموعه این عوامل می‌تواند سطح اضطراب اجتماعی را افزایش دهد و این اضطراب به شکل‌های مختلفی در رفتار افراد بروز پیدا کند. یکی از این رفتارها، خرید افراطی یا شاپ‌هولیسیم (Shopaholism) است که برخی افراد برای کاهش موقت اضطراب خود به آن روی می‌آورند.

■ یعنی می‌توان گفت افزایش رفتارهای خرید اجباری در یک جامعه می‌تواند یکی از نشانه‌های فشارهای روانی و اضطراب اجتماعی باشد؟

برای اثبات چنین ارتباطی باید عوامل اقتصادی، فرهنگی و فردی را نیز بررسی کنیم. نکته مهم این است که نوع خرید افراد با توجه به وضعیت اقتصادی و قدرت مالی آن‌ها متفاوت است. افرادی که از توان مالی بالایی برخوردارند، ممکن است برای کاهش تنش‌های روانی خود به خریدهای بزرگ، مانند خرید چندین خودرو یا ملک روی بیاورند.

در سطوح اقتصادی متوسط، این رفتار ممکن است در قالب خرید کالا هایی مانند گوشی آیفون، لپ‌تاپ یا سایر وسایل نسبتاً گران‌قیمت ظاهر شود. در گروهایی با قدرت خرید پایین‌تر نیز ممکن است فرد به خرید پوشاک روی بیاورد؛ از لباس‌های گران‌قیمت گرفته تا اقلام کوچک و کم‌هزینه‌ای مانند گل سر یا کش مو. بنابراین، آنچه در این رفتار اهمیت دارد، لزوماً ارزش مادی کالای خریداری‌شده نیست؛ بلکه انگیزه روانی فرد از انجام خرید است. به بیان دیگر، فرد ممکن است متناسب با توان اقتصادی خود، کالایی گران‌قیمت یا حتی بسیار ارزان خریداری

■ چطور می‌توان تشخیص داد رفتار خرید کردن از حالت طبیعی خارج شده و به خرید اجباری یا شاپ‌هولیسیم تبدیل شده است؟

باید چند نشانه مهم را مورد بررسی قرار دهیم. نخست اینکه افراد مبتلا به این مشکل معمولاً کالاهایی را خریداری می‌کنند که نیاز واقعی به آن‌ها ندارند. برای مثال، فردی ممکن است چهار جفت کفش داشته باشد، اما همچنان کفش پنجم و ششم را نیز خریداری کند، درحالی‌که در بسیاری از موارد حتی از این وسایل استفاده نمی‌کند. نشانه دوم این است که فرد هنگام افزایش اضطراب و فشارهای روانی، به خرید کردن روی می‌آورد. به عبارت دیگر، زمانی که سطح اضطراب او بالا می‌رود، احساس می‌کند باید به فروشگاه مراجعه کند و چیزی بخرد. سومین نشانه نیز کاهش موقت اضطراب پس از خرید است. به این معنا که فرد پس از خرید کردن، برای مدت کوتاهی احساس آرامش و رضایت می‌کند، اما این آرامش پایدار نیست و ممکن است با بازگشت اضطراب، دوباره تمایل به خرید در او شکل بگیرد.

بنابراین، خرید اجباری را می‌توان رفتاری مرتبط با اضطراب و دشواری در کنترل تکانه دانست که در صورت تکرار، ممکن است به الگویی اعتیادگونه تبدیل شود. این وضعیت از نظر برخی سازوکارهای رفتاری، شباهت‌هایی با اعتیاد به قمار یا مصرف دخانیات دارد؛ زیرا فرد با تکرار یک رفتار، تلاش می‌کند تنش‌های روانی خود را کاهش دهد. البته باید توجه داشته باشیم که هر رفتار تکرارشونده یا افراطی، از جمله مطالعه زیاد، لزوماً اعتیاد یا اختلال روان‌شناختی محسوب نمی‌شود. همچنین همه این رفتارها در دسته اختلالات اضطرابی طبقه‌بندی نمی‌شوند. آنچه برای مادر تشخیص اهمیت دارد، میزان کنترل فرد بر رفتار، انگیزه انجام آن و پیامدهای منفی آن در زندگی روزمره است.

■ از منظر روان‌شناسی اجتماعی چطور می‌شود به این موضوع نگاه کرد؟

هرگاه در جامعه‌ای عوامل و منابع اضطراب از افزایش پیدا کند، احتمال بروز رفتارهایی با هدف کاهش موقت اضطراب نیز بیشتر می‌شود. برای مثال، در جامعه امروز ایران، مردم از یک‌سو

محدئه رضایی | چند وقت پیش گزارشی خواندم درباره دختری بیست و چهار ساله به نام «الا هویت» که ماهانه تا ۷۰۰ پوند صرف خرید لباس‌هایی می‌کرد که گاهی حتی یک‌بار هم آن‌ها را نمی‌پوشید. او در خانواده‌ای با وضعیت مالی نامناسب بزرگ شده بود و حالا که درآمد مستقلی داشت، به محض دریافت حقوق، آن را خرج خرید می‌کرد. خودش می‌گفت لذت خرید دوام چندانی نداشت، اما باز هم نمی‌توانست از آن دست بکشد.

نکته قابل توجه اینکه طبق یک پژوهش جهانی، حدود ۷ درصد بزرگسالان با مشکل اعتیاد به خرید مواجه‌اند؛ افرادی که با وجود پیامدهای مالی، نمی‌توانند میل خود به خرید را کنترل کنند.

این روزها برای بعضی‌ها خرید کردن دیگر فقط پر کردن سبد خرید نیست؛ گاهی تلاشی است برای پر کردن خلأهایی که به هیچ کالایی پر نمی‌شوند. ویتترین فروشگاه‌ها و صفحات رنگارنگ شبکه‌های اجتماعی، وعده چند لحظه حال خوب می‌دهند، اما گاهی این آرامش به کوتاهی فاصله باز کردن یک بسته تا ثبت سفارش بعدی است. برای بررسی ابعاد روان‌شناختی و اجتماعی این پدیده، با علیرضا شریفی یزدی، روان‌شناس اجتماعی گفت‌وگو کردم.

■ از کجا می‌توان تشخیص داد خرید کردن از یک رفتار عادی و روزمره به رفتاری آسیب‌زا تبدیل شده است؟

در علم روان‌شناسی، دسته‌ای از اختلالات را با عنوان اختلالات اضطرابی می‌شناسیم. یکی از اختلالاتی که در این حوزه مورد بررسی قرار می‌گیرد، اختلال وسواس فکری- عملی یا همان OCD (Obsessive-Compulsive Disorder) است که در زبان فارسی از آن با عنوان اختلال وسواسی- جبری نیز یاد می‌کنیم. در این اختلال، فرد با افکار مزاحم و تکرارشونده یا رفتارهای اجباری مواجه می‌شود که اغلب با اضطراب و تلاش برای کاهش آن ارتباط دارند. برای مثال، ممکن است فرد به‌صورت مکرر دست‌های خود را بشوید، چندین بار شیر گاز یا قفل خودرو را بررسی کند یا نسبت به نظم و قرار گرفتن وسایل در جای مشخص حساسیت شدیدی داشته باشد. همچنین در برخی افراد، نیاز به تقارن و قرینه بودن اشیاء مشاهده می‌شود؛ به‌طوری‌که فرد احساس می‌کند همه چیز باید کاملاً متقارن و منظم باشد. در کنار این موارد، موضوع خرید اجباری نیز مطرح است که در اصطلاح عامیانه از آن با عنوان شاپ‌هولیک (Shopaholic) یا اعتیاد به خرید یاد می‌شود. این رفتار می‌تواند با مشکلات کنترل تکانه و برخی ویژگی‌های وسواسی ارتباط داشته باشد، هرچند لزوماً زیرمجموعه اختلال وسواس فکری- عملی محسوب نمی‌شود.

در روان‌شناسی، اصطلاح شاپ‌هولیک (Shopaholic) از واژه الکوهولیک (Alcoholic) گرفته شده است. الکوهولیک به افرادی گفته می‌شود که به مصرف الکل وابستگی دارند و به‌صورت مکرر و افراطی الکل مصرف می‌کنند؛ به‌طوری‌که کنترل مصرف برای آن‌ها دشوار می‌شود. بر همین اساس، در زبان انگلیسی اصطلاحات دیگری نیز شکل گرفته است که یکی از آن‌ها شاپ‌هولیک (Shopaholic) به معنای فردی است که به‌صورت مکرر و افراطی خرید می‌کند و ممکن است هدف اصلی او از خرید، کاهش اضطراب و تنش‌های روانی باشد. اصطلاح دیگر، ورک‌هولیک (Workaholic) است که به افرادی اطلاق می‌شود که به کار کردن اعتیاد دارند و به‌صورت افراطی و بیش از حد مشغول کار هستند. بنابراین، از منظر روان‌شناسی، موضوعی که به آن اشاره می‌کنیم با عنوان خرید اجباری یا شاپینگ (Shopping) و در اصطلاح عامیانه شاپ‌هولیسیم (Shopaholism) شناخته می‌شود. در این وضعیت، فرد تمایل شدیدی به خرید مکرر دارد و ممکن است حتی کالاهای کم‌ارزش یا غیرضروری را نیز خریداری کند؛ چراکه انگیزه اصلی او لزوماً نیاز به آن کالا نیست؛ بلکه در بسیاری از موارد تلاش می‌کند از طریق خرید، اضطراب و فشارهای روانی خود را کاهش دهد.

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده

شرکت گروه پزشکی آراد آپیک (با مسئولیت محدود)

شماره ثبت ۱۰۲۰ و شناسه ملی ۱۰۸۶۱۴۴۲۹۸۹

بدین وسیله از کلیه شرکای شرکت و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق العاده شرکت گروه پزشکی آراد آپیک (با مسئولیت محدود) شماره ثبت ۱۰۲۰ و شناسه ملی ۱۰۸۶۱۴۴۲۹۸۹ به مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۳ راس ساعت ۱۲ به نشانی : استان قزوین شهرستان آپیک شهرک قدس فاز یک خیابان بیست متری بیمارستان حضرت ولی عصر (عج) اتاق ریاست کد پستی : ۳۴۴۱۳۳۶۵۳۱ تشکیل می گردد حضور به هم رسانند .

دستور جلسه : – تصمیم گیری در خصوص کاهش سرمایه شرکت و اصلاح ماده مربوطه در اساسنامه شرکت

رامین میری مدیرعامل شرکت گروه پزشکی آراد آپیک

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده

شرکت گروه پزشکی آراد آپیک (با مسئولیت محدود)

شماره ثبت ۱۰۲۰ و شناسه ملی ۱۰۸۶۱۴۴۲۹۸۹

بدین وسیله از کلیه شرکای شرکت و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق العاده شرکت گروه پزشکی آراد آپیک (با مسئولیت محدود) شماره ثبت ۱۰۲۰ و شناسه ملی ۱۰۸۶۱۴۴۲۹۸۹ به مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۳ راس ساعت ۱۴ به نشانی : استان قزوین شهرستان آپیک شهرک قدس فاز یک خیابان بیست متری بیمارستان حضرت ولی عصر (عج) اتاق ریاست کد پستی : ۳۴۴۱۳۳۶۵۳۱ تشکیل می گردد حضور به هم رسانند .

دستور جلسه :–تصمیم گیری در خصوص تغییر مکان آزمایشگاه در بیمارستان ولیعصر(عج) آپیک شرکت– تصمیم گیری در خصوص تغییر مکان آزمایشگاه در بیمارستان ولیعصر(عج) آپیک

رامین میری مدیرعامل شرکت گروه پزشکی آراد آپیک

فراخوان راه اندازی مراکز شبانه روزی بهزیستی

اداره کل بهزیستی خراسان رضوی در نظر دارد به استناد بند ۲ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و با استفاده از ظرفیت های مردمی مرکز نگهداری شبانه روزی کودکان و نوجوانان فاقد سرپرست موثر در رده سنی ۷-۱۸ سال را تاسیس نماید . لذا بدین منظور از مؤسسات خیریه واجد شرایط دعوت به همکاری می نماید.
علاقه مندان جهت کسب اطلاعات بیشتر به پورتال بهزیستی خراسان رضوی مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۶۳۲۳۱۲۰۶-۵۱ تماس حاصل فرمایند.

شناسه آگهی ۲۳۰۶۳۲۳

۱۴۰۵/۱۳/۰۴

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده شرکت تامين آتیه کارکنان ملل (سهامی خاص)

بدین وسیله از کلیه سهامداران شرکت تامين آتیه کارکنان ملل (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۵۸۸۹۹ و شناسه ملی ۱۴۰۹۱۷۶۱۶۰ دعوت می شود در مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده شرکت منتهی به ۱۴۰۴/۱۲/۲۹ در روز ۱۳/۰۵/۱۴۰۵ ساعت ۱۰۰۰ در ساختمان مرکزی موسسه اعتباری ملل به نشانی تهران-توپان همت شرق،خیابان شیراز جنوبی، نبش کوی رضوان،طبقه دوم اتاق جلسات برگزار می شود حضور به هم رسانند.

(دریافت برگه ورود به مجمع طبق ماده ۹۹ قانون تجارت الزامی است)

دستور جلسه:

- ۱-استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی و گزارش فعالیت هیأت مدیره در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۱۲/۲۹
- ۲-بررسی و تصویب ترازنامه و صورتهای مالی شرکت در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۱۲/۲۹
- ۳-انتخاب حسابرس و بازرس قانونی (اصلی و علی البدل)برای یک سال مالی و تعیین حق الزحمه آنها
- ۴-انتخاب اعضای هیات مدیره و تعیین حق حضور در جلسه اعضای غیر موظف
- ۵-تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج آگهی های شرکت
- ۶-اتخاذ تصمیم در خصوص توزیع و تقسیم سود
- ۷-تصمیم گیری درخصوص معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت
- ۸-سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی به طور فوق العده می باشد.

ضمنا سهامداران محترم ، وکلا و یا نمایندگان قانونی آنها می توانند به منظور اخذ برگ ورود به جلسه از ساعت ۹:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۰ با در دست داشتن کارت ملی ، وکالت نامه یا برگه نمایندگی معتبر ، به بزرگراه همت شرق ، خیابان شیراز جنوبی ، نبش کوی رضوان پلاک ۷ طبقه چهارم مراجعه فرمایند.

هیات مدیره

۱۳۰۵/۱۳/۰۶

فراخوان عمومي مناقصه

ساخت منزل مسكونی شهردار

شهرداری سرایان در نظر دارد به استناد ماده ۱۳ آیین نامه مالی و مصوبه شماره ۳۷۱ مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۱۸ نسبت به تهیه و اجرای ساخت منزل مسکونی شهردارسرایان از طریق مناقصه در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir اقدام نماید. لذا کلیه شرکت کنندگان می توانند در مهلت تعیین شده با مراجعه به سامانه مذکور نسبت به اصلاحات لازم واخذ مدارک شرکت در مناقصه اقدام نمایند .

- ۱-آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه تدارکات دولت تامورخ ۱۴۰۵/۰۷/۲۹ ساعت ۱۹ خواهد بود.
- ۲-آخرین مهلت ارائه پیشنهادات در سامانه تدارکات دولت از تاریخ ۱۴۰۵/۰۷/۲۲ از ساعت ۸ صبح تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۳ ساعت ۱۹ خواهد بود
- ۳-بازگشایی پاکات مزایده راس ساعت ۱۰صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۶ در محل شهرداری انجام خواهد شد.

حسین اسماعیلی – شهردار سرایان

۱۴۰۵/۱۱/۱۹

۱۴۰۵/۱۴/۰۳

۱۴۰۵/۱۳/۰۴

۱۴۰۵/۰۸/۱۰